

ІНСТРУКЦІЯ
із застосування засобу «Новохлор-серветки»
з метою дезінфекції та очищення

Ця інструкція розроблена ТОВ «Інтердез» за участю ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєсва НАМН України» і призначена для персоналу закладів охорони здоров'я, соціального захисту, дошкільних, навчальних, спортивно-оздоровчих, комунально-побутових, підприємств ресторанного господарства, харчової торгівлі, промислових підприємств (у т.ч. харчопереробної та фармацевтичної промисловості), транспортних підприємств, громадських і адміністративних будівель, видовищних закладів, місць постійного і тимчасового проживання та інших організацій і підприємства незалежно від форми власності та відомчого підпорядкування, діяльність яких пов'язана з виконанням дезінфекційних робіт, а також для посадових осіб, які контролюють проведення цих робіт і дотримання санітарного законодавства.

Спектр антимікробної дії, режими та умови застосування дезінфекційного засобу «Новохлор-серветки», вказані в цій інструкції, відповідають результатам випробувань і досліджень, проведених на час укладання інструкції. За результатами додаткових досліджень засобу та за умови зміни чинних методик випробувань дезінфекційних засобів спектр антимікробної дії, режими та умови застосування дезінфекційного засобу «Новохлор-серветки» можуть бути змінені.

Закладам охорони здоров'я та іншим організаціям і підприємствам, які використовують засіб «Новохлор-серветки» з метою дезінфекції та очищення або контролюють проведення цих робіт, дозволяється тиражування цієї інструкції у необхідній кількості примірників.

дитячі молочні кухні, реабілітаційні центри, хоспіси, профілакторії, біохімічні, імунологічні, вірусологічні та бактеріологічні лабораторії, станції переливання крові, донорські пункти і пункти переливання крові, патолого-анатомічні відділення, санпропускники тощо), закладах соціального захисту (ЗСЗ), дитячих закладах та вогнищах інфекційних захворювань при інфекціях бактеріальної (включаючи туберкульоз та інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги (далі - ППНМД)), вірусної (включаючи вірусні гепатити А, В і С, SARS, поліомієліт та ВІЛ-інфекцію) та грибкової (кандидози, дерматомікози, аспергільози) етіології (детально спектр дезінфекційної дії вказано в п.1.6 цієї інструкції), а саме: некритичних, напівкритичних і критичних медичних виробів, виготовлених з корозійностійких металів (у т.ч. з неіржавіючої сталі, а також з нікельованим та хромованим покриттям, скла, широкого спектру полімерних матеріалів (за винятком ендоскопів)); поверхонь приміщень, до яких часто торкаються, твердих меблів, медичних апаратів, обладнання та приладів, предметів догляду за хворими (підкладні судна, клеючки, термометри тощо); поверхні об'єктів в зонах приготування, роздачі і реалізації їжі і продуктів харчування; засобів захисту органів дихання (маски респіраторів і протигазів з гуми або полімерів), взуття з гуми і полімерів; санітарно-технічного обладнання (ванни, душові піддони, унітази, раковини, змішувачі та ін.), іграшок (крім текстильних фарбованих), візків для збирання та транспортування білизни, ємностей для сміття та відходів, прибирального інвентарю тощо;

- для попереднього очищення або знезараження критичних або напівкритичних медичних виробів перед їх подальшим передстерилізаційним очищенням, стерилізацією або дезінфекцією високого рівня;

- для очищення і дезінфекції низького рівня некритичних медичних виробів і обладнання;

- для очищення і дезінфекції низького або середнього рівня напівкритичних медичних виробів і обладнання;

- для планової і поточної швидкої дезінфекції та генеральних прибирань в санаторно-курортних закладах, у місцях масового відпочинку, на підприємствах фармацевтичної, мікробіологічної, парфумерно-косметичної, харчопереробної промисловості; в закладах ресторанного господарства (ресторани, фабрики-кухні, кафе, та ін.) й торгівлі (магазини, ринки тощо), дитячих дошкільних, учбових закладах усіх рівнів акредитації, спортивно-оздоровчих, спортивно-розважальних комплексах, тренувальних залах (в т.ч. в плавальних басейнах, включаючи душові, роздягальні, санітарні кімнати та ін., у т.ч. поверхні приміщень та безпосередньо ванни, гідромасажні ванни, поверхні з плитковим покриттям тощо), поверхонь та об'єктів у громадських туалетах; в аптечних закладах (в т.ч. аптечних кіосках і складах); в закладах та на об'єктах комунально-побутового обслуговування та призначення (в т.ч. сауни, лазні, санпропускники, громадські та біотуалети, душові, гардеробні та роздягальні, перукарні, салонах краси, пірсінгу і татування, манікюрні, педикюрні та косметологічні кабінети, пральні, хімчистки тощо); у громадських та адміністративних закладах та будівлях; у місцях постійного та тимчасового проживання (готелі, гуртожитки тощо); на рухомому складі та об'єктах забезпечення автомобільного транспорту (в т.ч. громадський пасажирський транспорт, для перевезення продуктів харчування і сировини, санітарний транспорт), залізничного транспорту (в т.ч. у метрополітені), водного транспорту, на наземних об'єктах повітряного транспорту; на підприємствах зв'язку і в банківських установах; у військових частинах (у т.ч. в казармах), в установах пенітенціарної системи; на об'єктах водопостачання та каналізування, підприємствах з транспортування, сортування та переробки сміття; для застосування в умовах надзвичайних ситуацій; в побуті.

- для боротьби з пліснявою і профілактики її появи;

- для дезактивації частинок пилових кліщів, тарганів і алергенів шерсті домашніх тварин;

- для очищення і швидкої дезінфекції на епідемічно-значущих об'єктах галузей, діяльність або експлуатація яких вимагає проведення дезінфекційних робіт відповідно до чинних санітарно-гігієнічних і протиепідемічних норм і правил.

1.6. Спектр антимікробної дії. Засіб «Новохлор-серветки» має бактерицидну проти широкого спектру грам+ і грам- бактерій-збудників ППНМД (у тому числі, *Acinetobacter baumannii*, *Bordetella pertussis*, *Campylobacter jejuni*, *Klebsiella pneumoniae*, *Methicillin Resistant Staphylococcus aureus (MRSA)*, *Klebsiella aerogenes*, *Enterobacter cloacae*, *Enterococcus faecalis*, *Enterococcus hirae*, *Escherichia coli* 0157:1-17, *Legionella pneumophila*,

Listeria monocytogenes, Proteus mirabilis, Pseudomonas aeruginosa, Salmonella enterica, Serratia marcescens, Shigella dysenteriae, Staphylococcus epidermidis, Streptococcus pneumoniae, Streptococcus pyogenes, збудників чуми, холери, бруцельозу, лептоспірозу, псевдотуберкульозу), **мікобактерицидну** (Mycobacterium bovis, у тому числі туберкулоцидну), **віруліцидну** (в т.ч. проти оболонкових вірусів, які спричиняють гепатити В, С та ВІІ, грип всіх типів (у т.ч. H5N1 та H1N1), коронавірусів (включаючи збудників SARS («атипова пневмонія»), SARS-CoV-2 (асоційований з COVID-19), вірус герпесу, респіраторно-синцитіальний вірус, вірус кору; великих і дрібних безоболонкових вірусів (в т.ч. аденовірус, ротавірус, ріновірус, поліовірус, вірус гепатиту А, ентеровіруси, норовірус та ін.), **фунгіцидну** (в т.ч. проти грибів роду Candida (Candida albicans, Candida auris, які також є стійкими до антимікробних засобів), збудників дерматомікозів (Trichophyton mentagrophytes) і пліснявих грибів (Aspergillus brasiliensis (niger)), **спороцидну дію** (проти спороутворюючих бактерій Clostridium difficile і пліснявих грибів в спорівій формі (тест на Aspergillus brasiliensis (niger)).

Має здатність дезактивувати частинки пилових кліщів, тарганів і алергени шерсті домашніх тварин, які знаходяться в пилюці.

За спектром антимікробної дії і функціональними властивостями засіб «Новохлор-серветки» відповідає положенням Наказу МОЗ від 03.08.2020 №1777 «Про затвердження Заходів та Засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами» (Додаток 8 «Рекомендації щодо очищення і дезінфекції в ЗОЗ та ЗСЗ»).

1.7. Токсичність та безпечність засобу. Засіб «Новохлор-серветки» при інгаляційному і нашкірному впливі належить до речовин IV класу небезпеки (мало небезпечні речовини); пероральний вплив малоймовірний; подразнює чутливу шкіру і слизові оболонки; не виявляє шкірно-резорбтивної, сенсibiliзуючої дії; не має мутагенних, ембріотоксичних, тератогенних, канцерогенних властивостей.

При використанні засобу немає потреби у використанні засобів індивідуального захисту органів дихання користувачів. Засіб дозволений для застосування у присутності пацієнтів.

2. ПРИГОТУВАННЯ РОБОЧИХ РОЗЧИНІВ

2.1. Методика та умови приготування робочих розчинів. Засіб «Новохлор-серветки» постачається у вигляді готових до використання вологих серветок з нетканого безворсового матеріалу.

2.2. Розрахунки для приготування робочих розчинів. Засіб «Новохлор-серветки» використовується без попереднього приготування робочих розчинів. Також немає потреби у додаванні інших компонентів для посилення антимікробної та мийної (очищувальної) дії.

2.3. Термін та умови зберігання. Серветки рекомендується використати протягом 45 діб після відкриття заводського упакування, за умови щільного закривання упакування після кожного відбору серветок і зберігання серветок у захищеному від світла місці. По закінченні цього терміну серветки можуть бути використані як сорбуючий матеріал для збирання біологічних рідин та очищення поверхонь (без дезінфекції).

3. СПОСОБИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБУ

3.1. Об'єкти застосування. Засіб «Новохлор-серветки» застосовують для очищення і швидкої дезінфекції таких об'єктів і виробів:

- поверхні лікувальних, діагностичних, технічних (підсобних), рекреаційних приміщень (в т.ч. для зберігання прибирального інвентарю, сортування і тимчасового зберігання білизни): підлога, стіни, стеля, підвіконня, двері, ручки дверей, поруччя, візки для складання і транспортування білизни, стелажі для зберігання білизни, вимикачі та інші поверхні, до яких часто торкаються;
- тверді непористі зовнішні поверхні лікарняного (медичного) обладнання (зокрема, стоматологічні стійки, крісла, освітлювачі, оглядові столи, процедурні столики, апарати для діалізу, рентгенівські апарати, поверхні апаратів УЗД і ультразвукових перетворювачів, пеленальні столики, відра для пелюшок, дитячі ліжка і стільчики, манежі тощо);
- некритичні, напівкритичні і критичні медичні вироби;
- поверхні в палатах (ліжка пацієнтів, узголів'я ліжок, бильця, тумбочки, шафи, стільці, матраци і подушки з полімерним покриттям, стійки для інфузій, тримачі, пристрої для виклику медичної сестри, решітки вентиляції та систем опалення,

- предмети догляду за хворими (зокрема, підкладні судна, інвалідні крісла, каталки, милиці, ходунки тощо);
- засобів захисту органів дихання (маски респіраторів і протигазів з гуми або полімерів), взуття з гуми і полімерів;
- інвентар для прибирання (у т.ч. швабри, флаундери, візки («робочі станції»), відра, контейнери, тази та ін.);
- поверхні об'єктів в зонах приготування, роздачі і реалізації їжі і продуктів харчування (візки і корзини в супермаркетах, стелажі для посуду, харчові шафи, лотки і полиці для їжі, холодильне обладнання, технологічні і обідні столи, мікрохвильові печі, плити, витяжки та інша побутова техніка, сміттєві баки та інші придатні до миття поверхні, які контактують або не контактують з продуктами харчування, де необхідна дезінфекція;
- тверді непористі ветеринарні поверхні, обладнання для тварин, автоматичні годівниці, зовнішні поверхні ветеринарного обладнання, стелажі для кормів, поверхні для ветеринарного догляду, клітки, годівниці,
- санітарно-побутові, санітарно-технічні приміщення і санітарно-технічне обладнання в них (в т.ч. за та під раковинами, унітазами, ваннами; раковини, зовнішні поверхні туалетів та пісуарів, ванни, змішувачі, душові кабінки, умивальники, ободки унітазу і сидіння для унітазів, диспенсери для рушників і мила, повітряні сушки для рук, ємності для використаних рушників, ручки, поручні та ін.);
- перукарські, мапікюрні і косметологічні інструменти, приладдя і обладнання;

3.2. Методи знезараження окремих об'єктів. Дезінфекцію проводять методом протирання у відповідності з режимами (експозиціями), вказаними в таблиці 1.

Для дезінфекції в ЗОЗ і ЗСЗ проти збудників ППНМД, включаючи *Staphylococcus aureus* (MRSA), *Salmonella* spp, *Pseudomonas aeruginosa*, *Acinetobacter baumannii*, вірусів гепатитів А, В і С, дріжджеподібних грибів роду *Candida* та ін. засіб використовують для загальної дезінфекції незабрудненого внутрішнього середовища закладів або очищення і наступної дезінфекції забруднених поверхонь (у т.ч. біологічними рідинами) при експозиції 1 хвилина.

Поверхні об'єктів без візуальних ознак забруднення протирають серветкою з наступним дотриманням експозиції дезінфекції, яка відповідає необхідному антимікробному ефекту (таблиця 1).

Поверхні об'єктів з візуальними ознаками забруднення (зокрема, біологічними рідинами) обробляють за 2 етапи:

1 етап - протерти поверхню серветкою для очищення і видалення забруднень;

2 етап - попередньо очищену поверхню протерти серветкою і залишити на час дезінфекції залежно від необхідного антимікробного ефекту (таблиця 1), дати висохнути на повітрі. Використовують достатню кількість серветок для обробки поверхні, щоб вона залишалася візуально вологою протягом часу дезінфекції, зазначеного в таблиці 1 проти відповідного інфекційного збудника.

Дезінфекція низького рівня забезпечується при дотриманні експозиції 1 хв.

Дезінфекція середнього рівня забезпечується при дотриманні експозиції 3 хв.

Використані серветки зібрати, знезаразити і утилізувати за правилами поведінки з медичними відходами категорії В.

По закінченні часу дезінфекції поверхні, які можуть або контактують з їжею, продуктами харчування, харчовою сировиною необхідно промити питною водою або протерти тканинною серветкою, змоченою питною водою. За наявності слідів на поверхні після висихання, поверхню протирають змоченою водою або сухою тканинною серветкою або паперовою серветкою.

Змивати залишки засобу з оброблених поверхонь не обов'язково.

3.2.1. Очищення і дезінфекція некритичних, напівкритичних і критичних медичних виробів здійснюється методом протирання серветками засобу. При обробці критичних або напівкритичних медичних виробів серветки використовуються лише для попереднього очищення або знезараження виробів перед наступним передстерилізаційним очищенням, стерилізацією або дезінфекцією високого рівня. Використовують достатню кількість серветок для обробки поверхні, щоб вона залишалася видимо вологою протягом часу дезінфекції, зазначеного в таблиці 1. По закінченні часу дезінфекції вироби протирають сухою або вологою серветкою або паперовим рушником і висушують на повітрі.

3.2.2. Поверхні в приміщеннях, які забруднені і потребують очищення і дезінфекції або до яких часто торкаються (стіни, підлога, двері, ручки дверей, вимикачі освітлення, тверді меблі тощо) протирають серветками за методикою згідно п.3.2. Використовують достатню кількість серветок для обробки поверхні, щоб вона залишалася візуально вологою протягом часу контакту, зазначеного в таблиці 1. По закінченні експозиції змивати залишки засобу не обов'язково.

3.2.3. Санітарно-технічне обладнання (у т.ч. змішувачі раковин, ванн, душових кабін, сидіння унітазів, зливні бачки тощо) протирають серветкою. Використовують достатню кількість серветок для обробки поверхні, щоб вона залишалася візуально вологою протягом часу дезінфекції, зазначеного в таблиці 1. При сильному забрудненні поверхонь обладнання обробку здійснюють за 2 етапи згідно п.3.2. По закінченні експозиції змивати залишки засобу не обов'язково.

3.2.4. Медичні апарати, прилади, устаткування (у т.ч. операційних, маніпуляційних, пологових, сповівальних, секційних столів, кушеток, операційних і стоматологічних освітлювачів, крісел, рентгенодіагностичних систем, радіологічного і цифрового обладнання для діагностики, обладнання для комп'ютерної томографії, ангіографічних систем, барокамер, кушеток тощо), медичних меблів, охолоджуючих камер, холодильників (в т.ч. для зберігання ліків, вакцин, крові та її препаратів тощо), протирають серветкою з наступним дотриманням експозиції, яка відповідає необхідному антимікробному ефекту (таблиця 1). По закінченні експозиції поверхні протирають сухою або вологою тканинною або паперовою серветкою.

3.2.5. Предмети догляду за хворими (клеюнки, грілки, підкладні судна, милиці, міхури для льоду тощо) протирають серветками, з наступним дотриманням відповідної експозиції (таблиця 1). По закінченні експозиції поверхні протирають сухою або вологою тканинною або паперовою серветкою.

3.2.6. Візки для складання і транспортування білизни, стелажі для зберігання білизни протирають серветкою, з наступним дотриманням відповідної експозиції (таблиця 1).

3.2.7. Дезінфекцію поверхонь в санітарному транспорті для перевезення інфекційних хворих проводять методом протирання серветкою за режимом, зазначеним в таблиці 1 для відповідного інфекційного збудника. По закінченні експозиції змивати залишки засобу не обов'язково.

3.2.8. Для дезінфекції проти збудників особливо-небезпечних інфекцій (зокрема, чума, холера, бруцельоз, лептоспіроз, псевдотуберкульоз), а також Clostridium difficile (у тому числі поверхонь в приміщеннях і транспортних засобах, медичних виробів, апаратів і обладнання, предметів догляду за хворими, меблів, санітарно-технічного обладнання засіб використовують при експозиції 3 хв.

3.2.9. Знезараження в плавальних басейнах. Засіб може бути використаний для дезінфекції поверхонь (у тому числі таких, до яких частко торкаються) в роздягальнях, душових, санвузлах: ручки дверей, шафи, лавки, крани змішувачів, сидіння унітазів тощо. Експозиція проти збудників дерматофітій – 3 хв (таблиця 1).

3.2.10. Перукарське, манікюрне, педікюрне та косметологічне приладдя та інструменти дезінфікують протиранням серветками з дотриманням експозиції проти збудників дерматофітій – 3 хв. (таблиця 1).

3.2.11. Поточна дезінфекція в дитячих і навчальних закладах, готелях, гуртожитках, санаторіях і будинках відпочинку, на об'єктах залізничного і громадського транспорту, на підприємствах ресторанного господарства, харчової торгівлі та ін. здійснюється при експозиції 1 хв. (таблиця 1).

У лазнях, саунах, душових, санпропускниках та інших місцях, де є загроза розповсюдження збудників дерматофітій, дезінфекцію виконують при експозиції 3 хв. (таблиця 1).

3.2.12. Дезінфекція на промислових підприємствах. На підприємствах з виробництва і переробки продуктів харчування, в зонах приготування, роздачі і реалізації їжі і продуктів харчування, на підприємствах парфумерно-косметичної, фармацевтичної, біотехнологічної, мікробіологічної промисловості та інших, діяльність яких пов'язана з проведенням дезінфекційних заходів, поточну дезінфекцію поверхонь виробничих і допоміжних приміщень, технологічного, холодильного та іншого обладнання, інвентарю тощо здійснюють методом протирання серветками з наступним дотриманням експозиції 1 хв. Забруднені поверхні і предмети

попередньо очищують, миють, ополіскують і висушують. По закінченні експозиції поверхні протирають сухою або вологою тканинною або паперовою серветкою.

3.2.13. Очищення і дезінфекція ЗІЗ. Поверхні засобів захисту органів дихання (маски респіраторів і протигазів з гуми або полімерів), взуття з гуми і полімерів протирають серветками і витримують експозицію 3 хв. (таблиця 1). По закінченню експозиції поверхні протерти вологою серветкою.

3.2.14. Обробка з метою профілактики появи плісняви і боротьби з нею. За наявності ознак появи плісняви обробку здійснюється після попереднього механічного очищення від проявів плісняви, миття з використанням мийного засобу і ополіскування поверхні. Поверхню протирають серветками засобу і витримують експозицію 5 хв.

3.2.15. Знищення алергенів. Для очищення поверхонь і знищення алергенів поверхню протирають серветкою. Використовують сілшки серветок, щоб поверхня залишалась помітно вологою протягом 1 хвилини і дати поверхні висохнути на повітрі. Якщо після висихання на поверхні спостерігаються сліди, необхідно протерти поверхню чистою серветкою (ганчіркою), змоченою водою або паперовим рушником.

Таблиця 1. Час дезінфекції (експозиція) об'єктів і виробів засобом «Новохлор-серветки» методом протирання проти збудників інфекцій різної етіології

Вид інфекційного збудника	Час дезінфекції
Бактерії грам+ і грам- (у т.ч. збудників черевного тифу, паратифу, дизентерії, дифтерії, менінгококової інфекції, а також збудників ПІНМД, зокрема, E.coli, Staphylococcus aureus (у т.ч. MRSA), Pseudomonas aeruginosa, Acinetobacter baumannii, Campylobacter jejuni, Klebsiella aerogenes, Listeria monocytogenes, Enterococcus hirae, Legionella pneumophila, Proteus mirabilis, Shigella dysenteriae, Salmonella enterica та ін.)	1 хв.
Віруси (у т.ч. оболонкові віруси, які спричиняють гепатити В, С та ВІЛ, грип всіх типів (у т.ч. H5N1 та H1N1), коронавіруси (включаючи збудників SARS («атипова пневмонія»), SARS-CoV-2 (асоційований з COVID-19), вірус герпесу; великі і дрібні безоболонкові віруси (у т.ч. аденовірус, ротавірус, ріновірус, поліовірус, вірус гепатиту А, ентеровіруси, норовірус та ін.)	1 хв.
Дріжджеподібні гриби роду Candida (у т.ч. Candida albicans, Candida auris)	1 хв.
Mycobacterium tuberculosis (збудник туберкульозу)	3 хв.
Trichophyton mentagrophytes, Trichophyton interdigitale (збудники дерматофітій)	3 хв.
Clostridium difficile	3 хв.
Плісняві гриби (Aspergillus brasiliensis (niger))	5 хв.

4. ЗАСТЕРЕЖНІ ЗАХОДИ ПРИ РОБОТІ ІЗ ЗАСОБОМ

4.1. Необхідні засоби захисту шкіри, органів дихання та очей при роботі із засобом. Всі роботи із засобом «Новохлор-серветки» слід виконувати у спецодязі, захищаючи шкіру рук гумовими рукавичками (або еквівалентними).

4.2. Загальні застереження при роботі із засобом. До роботи із засобом «Новохлор-серветки», також, як і до роботи з іншими хлорактивними дезінфекційними засобами, не допускаються особи з підвищеною чутливістю до хлорактивних засобів.

Роботи з засобом виконують у приміщеннях, які добре провітрюються. Під час проведення робіт із дезінфекції слід дотримуватись протиепідемічних правил і правил особистої гігієни, забороняється палити, пити і приймати їжу. Уникати попадання засобу на шкіру та в очі. Після завершення роботи обличчя і руки слід вимити водою з милом.

4.3. Застережні заходи в умовах застосування засобу для обробки окремих об'єктів. Засіб дозволяється використовувати в присутності осіб, безпосередньо не причетних до проведення робіт з дезінфекції (зокрема, пацієнтів закладів охорони здоров'я, закладів соціального забезпечення, відвідувачів закладів побутового обслуговування, пасажирів залізничного транспорту тощо).

4.4. Методи утилізації засобу. Засіб непридатний до використання за призначенням передають на договірних умовах спеціалізованим організаціям, як медичні відходи категорії С, для його знешкодження і утилізації у відповідності з вимогами чинних нормативних документів.

Використані серветки зібрати, знезаразити і утилізувати згідно з правилами поводження з медичними відходами категорії В.

5. ОЗНАКИ ГОСТРОГО ОТРУЄННЯ. ЗАХОДИ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ВИПАДКОВОМУ ОТРУЄННІ

5.1. Ознаки гострого отруєння. За умови порушення правил безпеки при роботі із засобом можливе подразнення слизових оболонок очей (різь, сльозотеча) та органів дихання (дертя у горлі, кашель, часте дихання, виділення з носа).

5.2. Заходи першої допомоги при гострому (інгаляційному) отруєнні засобом. Інгаляційне отруєння малоймовірно. Але, при появі ознак подразнення органів дихання, необхідно вивести потерпілого з приміщення на свіже повітря або в приміщення, яке добре провітрюється, прополоскати рот, горло, ніс, дати тепле пиття, забезпечити спокій.

5.3. Заходи першої допомоги при попаданні засобу до шлунку. Попадання засобу до шлунку малоймовірно. При випадковому попаданні розчину, яким просочені серветки, до шлунку необхідно дати випити потерпілому кілька склянок води, у разі необхідності звернутись до лікаря. Блювання не стимулювати!

5.4. Заходи першої допомоги при попаданні засобу на шкіру. При забрудненні засобом шкіри слід добре промити уражену ділянку проточною водою з милом.

5.5. Заходи першої допомоги при попаданні засобу в очі. При попаданні засобу в очі їх необхідно негайно ретельно промити проточною водою протягом 10-15 хвилин, зняти контактні лінзи, якщо ними користуються, після чого продовжити промивання ще 5 хвилин. За необхідності звернутись до лікаря.

6. ПАКУВАННЯ. ТРАНСПОРТУВАННЯ. ЗБЕРІГАННЯ

6.1. Пакування засобу. Засіб «Новохлор-серветки» упаковують в таку тару:

- в герметичні пакети з клапаном, виготовлені з полімерних матеріалів або з багатошарових комбінованих матеріалів (кількість від 1 шт. до 150 шт. серветок або за вимогою замовника);
- у вигляді перфорованої стрічки в рулоні з перфорацією (кількість серветок від 20 до 500 штук) в щільно закупорені полімерні банки (контейнери) з клапаном або подвійними затискними кришками (внутрішня кришка має функціональний проріз для вилучення серветок);
- в пакети з герметичним клапаном з полімерних матеріалів, ламінованої і не ламінованої плівки з герметично завареним краєм, складені методом Z або Cross folk (кількість серветок від 15 до 500 штук).

Серветки можуть бути різного розміру, зокрема, 15 x 20 см, 19 x 17 см, 20 x 22 см, 20 x 30 см, 24 x 30 см. За вимогою споживача серветки можуть випускатись і інших розмірів. Розмір і кількість серветок в упакуванні в конкретній партії засобу вказується в сертифікаті якості від виробника.

За узгодженням із споживачем допускається застосування інших видів споживчої тари згідно з чинною нормативною документацією, яка забезпечує збереження продукції.

6.2. Умови транспортування засобу. Засіб транспортують в упакуванні виробника автомобільним або залізничним транспортом за правилами перевезення відповідної категорії вантажів. Спеціальні умови транспортування не вимагаються.

6.3. Термін та умови зберігання засобу. Засіб зберігають в прохолодному (при температурі не вище +35 °С), темному приміщенні, яке добре провітрюється і немає доступу для сторонніх осіб, окремо від лікарських засобів і продуктів харчування.

Після заморожування і розморожування засобу його властивості зберігаються.

Термін зберігання засобу в герметичному заводському упакуванні – 12 місяців від дати виробництва.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗАСОБУ

7.1. Перелік показників, які підлягають визначенню. Засіб контролюють за показниками, перелік і нормативні значення яких вказано в таблиці 2:

Таблиця 2

Назва показника	Характеристика і норма	Метод контролю
1 Зовнішній вигляд	Вологі серветки з нетканого безворсового матеріалу. Колір серветок – білий або інший і відповідає кольору використаного для виготовлення серветок матеріалу.	Згідно з 7.2
2 Запах	Специфічний запах хлору і ароматизатора, характерний для водних розчинів засобу «Новохлор-екстра»	Згідно з 7.2
3 Вміст активного хлору в розчині для просочування серветок, % (г/дм ³) (за активним хлором)	0,5-0,7 (5,0-7,0)	Згідно з 7.4
4 Водневий показник (рН) розчину для просочування серветок, од. рН	10,5-13,0	Згідно з 7.3
5 Кількість розчину для просочування серветок, (г) на 1 см ² площі серветки	0,013-0,014	Згідно з 7.5
6 Розміри серветок (довжина x ширина)	15 x 20 см або іншого розміру згідно даних технічної документації на серветки із допустимим відхиленням $\pm 2,5\%$ по кожному параметру	Згідно з 7.6

7.2. Визначення зовнішнього вигляду і запаху засобу. Зовнішній вигляд засобу визначають візуально, переглядаючи на світлі пробірку з безбарвного скла за ГОСТ 1770-74 внутрішнім діаметром 25–26 мм, яка наполовину заповнена засобом. Запах оцінюють органолептично.

7.3. Визначення показника концентрації водневих іонів (рН) засобу. Для визначення показника концентрації водневих іонів (рН) засобу згідно з ДСТУ 2207.1 (ГОСТ 22567.5) потенціометричним методом застосовують скляний та хлорсрібний електроди згідно з ДСТУ ГОСТ 16287.

7.4. Методика визначення масової концентрації активного хлору в розчині для просочування серветок. Метод йодометричного титрування на основі методики ГОСТ 11086-76 ґрунтується на виділенні гіпохлоритом натрію з йодистого калію вільного йоду, який титрують розчином тіосульфату натрію у присутності крохмалю.

Реактиви:

1. Сірчана кислота, водний розчин з масовою часткою 5% або 10%;
2. Тіосульфат натрію 5-водний, розчин концентрації $C(\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3 \cdot 5\text{H}_2\text{O}) = 0,1$ моль/дм³, 0,1 Н;
3. Калій йодистий, водний розчин з масовою часткою 10%;
4. Крохмаль розчинний, розчин з масовою часткою 1%;
5. Вода дистильована.

Хід аналізу:

а) взяти приблизно 8-12 серветок і видушити з них в пробірку розчин, яким вони просочені. 10 см³ розчину піпеткою перенести в мірну колбу об'ємом 250 см³, довести об'єм розчину дистильованою водою до мітки і перемішати;

б) 10 см³ приготовленого розчину перенести у конічну колбу, додати 10 см³ розчину йодистого калію, 20 см³ розчину сірчаної кислоти з масовою часткою 5% або 10 см³ з масовою часткою 10%, добре перемішати, закрити колбу корком і витримати 5 хвилин у темному місці;

в) йод, що виділився, титрувати розчином тіосульфату натрію до світло-жовтого кольору, додати 2-3 см³ розчину крохмалю і продовжити титрувати до зникнення блакитного забарвлення розчину.

Розрахунок:

Масову концентрацію активного хлору (X_1) в г/дм³ розраховують за формулою:

$$X_1 = V \cdot 8,8625,$$

де

V – об'єм розчину тіосульфату натрію (см³) концентрації точно C (Na₂S₂O₃ · 5H₂O) = 0,1 моль/дм³, який витрачено на титрування.

7.5. Визначення маси розчину для просочування в одній серветці

7.5.1 Прилади і обладнання

- ваги лабораторні загального призначення 2 класу точності з найбільшою межею зважування 200 г;

- ножиці;

- пінцет.

7.5.2 Проведення випробування

Упаковку з серветками відкривають і дістають серветки. Для визначення середньої маси засобу в серветці використовують 5 серветок. Кожну серветку зважують і записують результат в грамах з точністю до третього десяткового знаку. Після цього серветки висушують до повітряно-сухого стану і повторно зважують, записуючи результати в грамах з точністю до третього десяткового знаку. По різниці визначають масу засобу для просочування.

Розміри серветок (ширина і довжина, см) визначають з використанням лінійки, після чого розраховують площу серветок (см²). За результат випробувань приймають середнє арифметичне вимірювань п'яти серветок.

7.5.3 Обробка результатів.

Масу розчину засобу «Новохлор-екстра» в одній серветці (X₁, г) обчислюють за формулою:

$$X_1 = \frac{M - m}{n},$$

де:

M - маса серветок до висушування, г;

m - маса серветок після висушування, г;

n - кількість серветок.

Кількість розчину для просочування серветок (X₂, г) на 1 см² площі серветки розраховують за формулою:

$$X_2 = \frac{M}{S},$$

де:

M - маса розчину в одній серветці, г;

S – площа серветки, см².

7.6. Розміри серветок контролюють з використанням лінійки згідно з чинними нормативними документами. За результат випробувань приймають середнє арифметичне п'яти вимірювань.
